

การบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารเทศบาลเมืองปทุมธานี
ตำบลบางปรอก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี*
GOOD GOVERNANCE ADMINISTRATION PRACTICES OF THE EXECUTIVES OF
PATHUM THANI MUNICIPALITY, BANG PROK SUBDISTRICT, MUEANG
PATHUM THANI DISTRICT, PATHUM THANI PROVINCE

ศักดิ์สิทธิ์ เปี่ยมเมธารักษ์

Saksit Peammatang

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, ประเทศไทย

Suan Sunandhat Rajabhat University, Thailand

E-mail: s67563833008@ssru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารเทศบาลเมืองปทุมธานี ตำบลบางปรอก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี และ 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงาน โดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารเทศบาลเมืองปทุมธานี ตำบลบางปรอก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยวิธีการวิจัยเป็นแบบเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ซึ่งกำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยสูตรของ Yamane ได้จำนวน 188 คน ใช้แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.98 และทดลองใช้กับประชากรนอกกลุ่มตัวอย่าง 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นด้วย Cronbach's Alpha ได้ค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.99 ซึ่งอยู่ในระดับยอมรับได้ จากนั้นนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่างโดยใช้หลักความน่าจะเป็น (Probability Sampling) ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random sampling) ผลการวิจัยพบว่า (1) บุคลากรที่ปฏิบัติงานในเทศบาลเมืองปทุมธานีมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารเทศบาลเมืองปทุมธานี ตำบลบางปรอก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (2) ปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในเทศบาลเมืองปทุมธานี ด้านระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารเทศบาลเมืองปทุมธานี ตำบลบางปรอก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี ไม่ส่งผลให้ความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม ปัจจัยด้านเพศ อายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประสบการณ์ปฏิบัติงานที่แตกต่างกันทำให้ความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารเทศบาลเมืองปทุมธานี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: หลักธรรมาภิบาล, การบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล, เทศบาลเมืองปทุมธานี

* Received 12 November 2025; Revised 4 December 2025; Accepted 11 December 2025

Abstract

This research article has two primary objectives (1) To examine the administration based on the principles of good governance implemented by the executives of Pathum Thani Municipality, Bang Prok Subdistrict, Mueang Pathum Thani District, Pathum Thani Province; and (2) To compare the administrative practices based on good governance according to the personal factors of the personnel working in the municipality. A quantitative research methodology was employed, using a questionnaire as the main instrument for data collection. The sample size of 188 participants was determined using Yamane's formula. The questionnaire was validated for content accuracy by three experts, yielding an Index of Item-Objective Congruence (IOC) of 0.98. It was then pilot-tested with 30 individuals outside the sample group to determine reliability using Cronbach's Alpha, which produced a coefficient of 0.99 indicating a highly acceptable level of reliability. Subsequently, the finalized questionnaire was administered to the sample group using probability sampling, specifically simple random sampling. The findings revealed that (1) Personnel working in Pathum Thani Municipality had a high level of overall agreement regarding the administration based on good governance principles adopted by the municipal executives in Bang Prok Subdistrict, Mueang Pathum Thani District, Pathum Thani Province. (2) Differences in educational levels among personnel did not result in statistically significant differences in their opinions toward the administration based on good governance. However, personal factors including gender, age, average monthly income, and work experience were found to significantly influence their perceptions of the administration based on good governance at the .05 level. These results indicate that variations in individual backgrounds may contribute to differing views on the quality of local administrative governance.

Keywords: good governance, administration, Pathum Thani Municipality

บทนำ

หลักธรรมาภิบาลถือเป็นแนวคิดสำคัญที่กำหนดทิศทางการบริหารภาครัฐให้เกิดความโปร่งใสและยั่งยืน โดยมีรากฐานมาจากแนวคิด “ธรรมาธิปไตย” ในพระราชดำรัสของรัชกาลที่ 9 ซึ่งมุ่งให้การบริหารบ้านเมืองยึดหลักคุณธรรมและประโยชน์ส่วนรวม การบริหารภาครัฐจึงต้องปรับเปลี่ยนจากระบบ Government ที่เน้นอำนาจจากส่วนกลาง มาเป็น Governance ที่เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร เพื่อสร้างความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และประสิทธิภาพสูงสุด ภาครัฐจำเป็นต้องปรับโครงสร้างและกระบวนการทำงานให้ประชาชนเป็นศูนย์กลาง ภาคเอกชนต้องดำเนินกิจการด้วยความซื่อสัตย์ โปร่งใส และเป็น

ธรรม ขณะทีภาคประชาชนควรตระหนักถึงสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบต่อส่วนรวมเพื่อร่วมกันขับเคลื่อนระบบการบริหารบ้านเมืองที่มีคุณธรรมและยั่งยืน (แสงชัย, ม.ป.ป.)

ภาวะผู้นำถือเป็นปัจจัยสำคัญของการบริหารงาน เพราะเป็นกระบวนการชั้นนำและจูงใจให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ไปในทิศทางเดียวกันเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กร ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพจึงเป็นองค์ประกอบหลักที่ส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กร ทั้งนี้ ความก้าวหน้าหรือความล้มเหลวของการบริหารงานมักขึ้นอยู่กับคุณลักษณะและศักยภาพของผู้นำ การเสริมสร้างภาวะผู้นำที่ดีจึงเป็นรากฐานสำคัญในการยกระดับประสิทธิภาพและคุณภาพของผลผลิตหรือบริการ หน้าที่หลักของผู้นำครอบคลุมถึงการวางแผน การมอบหมายงาน การกำกับดูแล และการควบคุมการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ (ปริญวิษ, 2563)

เทศบาลเมืองปทุมธานีเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ให้ความสำคัญกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยมีวิสัยทัศน์มุ่งเน้นให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ชุมชนมีความอบอุ่น มีอาชีพที่มั่นคง โปร่งใสในการบริหารราชการ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างสร้างสรรค์ เทศบาลเมืองปทุมธานีตั้งอยู่ในตำบลบางปรอก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2497 และได้ขยายเขตพื้นที่เมื่อวันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2524 รวมพื้นที่ทั้งสิ้น 7.1 ตารางกิโลเมตร มีประชากร 22,272 คน และงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2568 จำนวน 310,962,500 บาท โดยดำเนินโครงการต่าง ๆ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน เช่น โครงการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย โครงการอบรมดับเพลิงเบื้องต้น โครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน และโครงการเสริมศักยภาพผู้ประกอบการในเขตพื้นที่ (เทศบาลเมืองปทุมธานี, 2567)

ดังนั้น ผู้จัดทำการค้นคว้าอิสระจึงมีความมุ่งหมายที่จะศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรในสังกัดเทศบาลเมืองปทุมธานี เกี่ยวกับภาวะผู้นำในการบริหารงานและการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารเทศบาลเมืองปทุมธานี เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุง และยกระดับการบริหารงานขององค์กรให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และสอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารเทศบาลเมืองปทุมธานี ตำบลบางปรอก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงาน โดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารเทศบาลเมืองปทุมธานี ตำบลบางปรอก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารเทศบาลเมืองปทุมธานี ตำบลบางปรอก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี ผู้ศึกษาได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยไว้ ดังต่อไปนี้ดังนี้

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ พนักงานเทศบาล ตลอดจนบุคลากรที่ทำงานในเทศบาลเมืองปทุมธานี ตำบลบางปรอก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี จำนวน 351 คน (เทศบาลเมืองปทุมธานี, 2567)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำการวิจัยในครั้งนี้ คือ พนักงานเทศบาล และบุคลากรที่ทำงานในเทศบาลเมืองปทุมธานี ตำบลบางปรอก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี จำนวน 188 คน จากสูตรของ (Yamane, 1967) ซึ่งได้กำหนดให้มีระดับความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.05

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามมี 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล จำนวน 5 ข้อ เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check-list) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล จำนวน 36 ข้อ ได้แก่ หลักนิติธรรม (Rule of Law) หลักคุณธรรม (Morality) หลักความโปร่งใส (Transparency) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) หลักความรับผิดชอบ (Responsibility) และหลักความคุ้มค่า (Cost-effectiveness or Economy) เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กับบุคลากรเทศบาลเมืองปทุมธานีพร้อมตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้วจึงนำมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Mean and Standard Deviation) ในงานวิจัยนี้ใช้อธิบาย เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

2. สถิติอ้างอิง ใช้ทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงาน โดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารเทศบาลเมืองปทุมธานี ตำบลบางปรอก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ สถิติ t-test ใช้ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่ม ที่ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติร้อยละ 95 ในงานวิจัยนี้ใช้ทดสอบ เพศ สถิติ One-Way ANOVA ใช้ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย 3 กลุ่มขึ้นไป กรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยใช้สูตรตามวิธีของ LSD (Least Significant Difference) ในงานวิจัยนี้ใช้ทดสอบ อายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า บุคลากรเทศบาลเมืองปทุมธานี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 64.9 มีอายุระหว่าง 36-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.7 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 51.1 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่า 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 34.0 และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มากกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 45.7
2. การบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารเทศบาลเมืองปทุมธานี ของเทศบาลเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลการบริหารงานของผู้บริหารเทศบาลเมืองปทุมธานี โดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี จำแนกเป็นรายด้าน

การบริหารงานของผู้บริหารเทศบาลเมืองปทุมธานี โดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1. หลักนิติธรรม	4.22	.68	มากที่สุด
2. หลักคุณธรรม	4.15	.67	มาก
3. หลักความโปร่งใส	4.11	.66	มาก
4. หลักความรับผิดชอบ	4.10	.74	มาก
5. หลักความคุ้มค่า	4.03	.74	มาก
6. หลักการมีส่วนร่วม	3.99	.79	มาก
รวม	4.10	.67	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานเทศบาลเมืองปทุมธานี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารเทศบาลเมืองปทุมธานี จำแนกเป็นรายด้าน โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{x} = 4.10$, S.D. = .67) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ลำดับแรก คือ หลักนิติธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.22$, S.D. = .68) รองลงมา คือ หลักคุณธรรม ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = .67) หลักความโปร่งใส อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.11$, S.D. = .66) หลักความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.10$, S.D. = .74) หลักความคุ้มค่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.03$, S.D. = .74) และหลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.99$, S.D. = .79) ตามลำดับ

3. ผลการทดสอบสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารเทศบาลเมืองปทุมธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานไว้ว่า บุคลากรเทศบาลเมืองปทุมธานีที่มีปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโดยใช้หลักธรร

มาภิบาล ของผู้บริหารเทศบาลเมืองปทุมธานี ตำบลบางปรอก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี แตกต่างกัน ผลปรากฏ ดังนี้

3.1 สมมติฐานย่อยที่ 1 เพศของบุคลากรเทศบาลเมืองปทุมธานีที่แตกต่างกัน มีผลต่อความคิดเห็นในการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารเทศบาลเมืองปทุมธานี แตกต่างกัน พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารเทศบาลเมืองปทุมธานี ตำบลบางปรอก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Sig. = .04), (T = 2.04) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.2 สมมติฐานย่อยที่ 2 อายุของบุคลากรเทศบาลเมืองปทุมธานีที่แตกต่างกัน มีผลต่อความคิดเห็นในการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารเทศบาลเมืองปทุมธานี แตกต่างกัน พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรเทศบาลเมืองปทุมธานีในการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารเทศบาลเมืองปทุมธานี ตำบลบางปรอก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามอายุ โดยภาพรวมแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Sig. = .00) , (F = 11.88) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.3 สมมติฐานย่อยที่ 3 ระดับการศึกษาของบุคลากรเทศบาลเมืองปทุมธานีที่แตกต่างกัน มีผลต่อความคิดเห็นในการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารเทศบาลเมืองปทุมธานี แตกต่างกัน พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรเทศบาลเมืองปทุมธานีในการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารเทศบาลเมืองปทุมธานี ตำบลบางปรอก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน (Sig. = .95) , (F = .05) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.4 สมมติฐานย่อยที่ 4 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของบุคลากรเทศบาลเมืองปทุมธานีที่แตกต่างกัน มีผลต่อความคิดเห็นในการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารเทศบาลเมืองปทุมธานี แตกต่างกัน พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรเทศบาลเมืองปทุมธานีในการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารเทศบาลเมืองปทุมธานี ตำบลบางปรอก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยภาพรวมแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Sig. = .04), (F = 2.85) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.5 สมมติฐานย่อยที่ 5 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลเมืองปทุมธานีที่แตกต่างกัน มีผลต่อความคิดเห็นในการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารเทศบาลเมืองปทุมธานี แตกต่างกัน พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรเทศบาลเมืองปทุมธานีในการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารเทศบาลเมืองปทุมธานี ตำบลบางปรอก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยภาพรวมแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Sig. = .00), (F = 12.57) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการวิจัย

1. การบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารเทศบาลเมืองปทุมธานี ตำบลบางปรอก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี จากการวิจัยพบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานเทศบาลเมืองปทุมธานี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารเทศบาลเมืองปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 คือ การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ถือเป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบสังคมให้ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน ภาคประชาชน รวมถึงฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปฏิบัติการ ฝ่ายราชการ และฝ่ายธุรกิจ สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข ภายใต้ความรัก ความสามัคคี และการมีส่วนร่วมซึ่งกันและกัน อันจะนำไปสู่พลังร่วมในการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน อีกทั้งยังช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งและภูมิคุ้มกันให้แก่ประเทศ เพื่อบรรเทา ป้องกัน และแก้ไขปัญหาวิกฤติที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต สังคมที่ดำเนินการตามแนวทางดังกล่าวจะเกิดความรู้สึกรักถึง ความยุติธรรม (justice) ความโปร่งใส (Transparency) และการมีส่วนร่วม (Participation) ซึ่งล้วนเป็นคุณลักษณะสำคัญที่สะท้อนถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสอดคล้องกับหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ทั้งยังสอดคล้องกับบริบทของความเป็นไทย บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบันบุคลากรที่ปฏิบัติงานในเทศบาลเมืองปทุมธานีมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานของผู้บริหารตามหลักธรรมาภิบาล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารมีความตระหนักและให้ความสำคัญต่อการยึดมั่นในหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญในการสร้างความโปร่งใส (Transparency) ความรับผิดชอบ (Responsibility) และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานภาครัฐ (Efficiency in Public Administration) ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับ (พรจันทร์, 2566) ที่ชี้ว่าการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

บุคลากรที่ปฏิบัติงานเทศบาลเมืองปทุมธานี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารเทศบาลเมืองปทุมธานี ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ หลักนิติธรรม (Rule of Laws) สะท้อนถึงการที่ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการกำหนดกฎ ระเบียบ และการปฏิบัติงานภายใต้กรอบของกฎหมายที่ถูกต้องและเป็นธรรม โดยถือว่าการบริหารงานต้องตั้งอยู่บนหลักการมากกว่าความชอบส่วนตัวหรืออำนาจของบุคคล สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ระวีวรรณ, 2563) ได้ศึกษาเรื่องการประเมินการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล กรณีศึกษาเทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ระดับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา พบว่า ระดับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน หลักนิติธรรม (Rule of Laws) มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด

บุคลากรที่ปฏิบัติงานเทศบาลเมืองปทุมธานี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารเทศบาลเมืองปทุมธานี ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ หลักการมีส่วนร่วม (Participation) สะท้อนให้เห็นว่าการเปิดโอกาสให้บุคลากรและประชาชนเข้ามามีบทบาทในการรับรู้ แสดงความคิดเห็น หรือมีส่วนร่วมในการกำหนด

แนวทางและตัดสินใจเชิงนโยบาย อาจยังดำเนินการได้ไม่เต็มประสิทธิภาพเท่าที่ควรสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ศิษณุพงศ์ และ ชาญยุทธ, 2565) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานีพบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม(Participation)

2. เปรียบเทียบการบริหารงาน โดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารเทศบาลเมืองปทุมธานี ตำบลบางปรอก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรเทศบาลเมืองปทุมธานี ด้านระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงาน โดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารเทศบาลเมืองปทุมธานี ตำบลบางปรอก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี ไม่แตกต่างกัน แต่ปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรเทศบาลเมืองปทุมธานีด้านเพศ อายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารเทศบาลเมืองปทุมธานี ตำบลบางปรอก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงขออภิปรายผลการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรเทศบาลเมืองปทุมธานีด้านเพศ ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงาน โดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารเทศบาลเมืองปทุมธานี ตำบลบางปรอก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานีแตกต่างกัน โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยเพศชายมีระดับความคิดเห็นโดยรวมสูงกว่าเพศหญิง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักนิติธรรม (Rule of Laws) หลักคุณธรรม(Morality) และหลักความคุ้มค่า (Cost-effectiveness or Economy) มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศชายมีระดับความคิดเห็นสูงกว่าเพศหญิง สะท้อนให้เห็นว่า บทบาทและมุมมองต่อการบริหารงาน อาจได้รับอิทธิพลจากลักษณะทางเพศ กล่าวคือ บุคลากรเพศชายมีแนวโน้มที่จะรับรู้และให้คะแนนด้านการบริหารงานที่ยึดหลักธรรมาภิบาลในเชิงบวกมากกว่าเพศหญิง ซึ่งอาจเกิดจากความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรม ที่หล่อหลอมให้เพศชายมักมีความเชื่อมั่นในการตัดสินใจ และมองการบริหารงานเชิงโครงสร้างหรือกฎระเบียบอย่างเข้มงวดมากกว่าเพศหญิง สอดคล้องกับงานวิจัยของ (สุนิศา และ คณะ, 2564) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานอัยการจังหวัดสิงห์บุรี พบว่า เพศที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานอัยการจังหวัดสิงห์บุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรเทศบาลเมืองปทุมธานีด้านอายุ ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงาน โดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารเทศบาลเมืองปทุมธานี ตำบลบางปรอก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานีแตกต่างกัน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักนิติธรรม (Rule of Laws) หลักคุณธรรม (Morality) หลักความโปร่งใส (Transparency) หลักการมีส่วนร่วม(Participation) หลักความรับผิดชอบ (Responsibility) และหลักความคุ้มค่า (Cost-effectiveness or Economy) มีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยบุคลากรที่มีอายุ 46-55 ปีขึ้นไปมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหาร

เทศบาลเมืองปทุมธานีต่ำกว่าบุคลากรที่มีอายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 35 ปี กับบุคลากรที่มีอายุ 36-45 ปี และบุคลากรที่มีอายุ 46-55 ปี สะท้อนให้เห็นถึง ความแตกต่างด้านการรับรู้และการประเมินผล ที่เกิดจากประสบการณ์และทัศนคติของบุคลากรในแต่ละช่วงวัย บุคลากรในกลุ่มอายุน้อยกว่ามักมีทัศนคติที่มองโลกในเชิงบวกและความคาดหวังสูงต่อระบบการบริหารงาน จึงมีแนวโน้มที่จะประเมินการบริหารงานเชิงธรรมาภิบาลในระดับสูงกว่าขณะที่บุคลากรในช่วงอายุที่มากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่ม 46-55 ปีขึ้นไป อาจมีประสบการณ์ตรงกับระบบการทำงานมานาน จึงสามารถมองเห็นข้อจำกัดหรือปัญหาที่เกิดขึ้นจริงได้ชัดเจนกว่า ส่งผลให้การประเมินอยู่ในระดับต่ำกว่า สะท้อนว่า ช่วงอายุของบุคลากรมีอิทธิพลต่อการรับรู้และการประเมินคุณภาพการบริหารงานเชิงธรรมาภิบาล ซึ่งอาจอธิบายได้จากประสบการณ์ในการทำงาน มุมมองต่อบทบาทหน้าที่ และความคาดหวังต่อการบริหารงานภาครัฐที่แตกต่างกันไปตามวัย โดยบุคลากรที่มีอายุมากกว่ามักมีประสบการณ์ตรงกับระบบการทำงาน และการบริหารมากกว่า จึงสามารถเปรียบเทียบหรือประเมินการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลได้อย่างรอบด้าน ขณะที่บุคลากรที่อายุน้อยอาจมีมุมมองที่เน้นอุดมคติ ความโปร่งใส (Transparency) และความเท่าเทียม (Equality) ซึ่งทำให้การประเมินแตกต่างออกไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ (วรวิทย์ และ คณะ, 2567) ที่ได้ศึกษาเรื่องบทบาทของเทศบาลเมืองนครพนมในการบริหารจัดการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของเทศบาลเมืองนครพนมในการบริหารจัดการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรเทศบาลเมืองปทุมธานีด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารเทศบาลเมืองปทุมธานี ตำบลบางปรอก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานีแตกต่างกัน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า หลักความโปร่งใส (Transparency) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) และหลักความรับผิดชอบ (Responsibility) มีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยบุคลากรที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 25,001 บาทขึ้นไป มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารเทศบาลเมืองปทุมธานี โดยภาพรวมต่ำกว่าบุคลากรที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 15,000 บาท และบุคลากรที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,000-20,000 บาท สะท้อนให้เห็นว่า ระดับรายได้มีอิทธิพลต่อการรับรู้และการประเมินการบริหารงาน บุคลากรที่มีรายได้สูงกว่ามักมีโอกาสเข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร และประสบการณ์ในการทำงานเชิงลึกมากกว่า อีกทั้งอาจมีมาตรฐานหรือความคาดหวังต่อการบริหารงานของผู้บริหารที่สูงขึ้น จึงมีแนวโน้มที่จะประเมินการดำเนินงานในระดับต่ำกว่า ขณะที่บุคลากรที่มีรายได้ต่ำกว่าหรืออยู่ในระดับปานกลางอาจมองการบริหารงานในเชิงบวกมากกว่า เนื่องจากมุ่งเน้นผลลัพธ์ที่ส่งผลต่อความมั่นคงในการทำงานและการปฏิบัติหน้าที่ประจำวันเป็นหลัก ดังนั้น สามารถสรุปได้ว่าความแตกต่างด้านรายได้มีผลโดยตรงต่อมุมมองของบุคลากรต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยกลุ่มที่มีรายได้สูงมีแนวโน้มประเมินเชิงวิพากษ์มากกว่ากลุ่มที่มีรายได้ต่ำและปานกลาง ข้อมูลนี้เป็นประเด็นสำคัญที่องค์กรควรนำไปใช้ในการกำหนดแนวทางการสื่อสาร การบริหารงาน และการสร้างความเชื่อมั่นให้กับบุคลากรในทุกระดับรายได้ เพื่อให้การบริหารงานบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาลมีความครอบคลุมและตอบสนองต่อความต้องการของบุคลากรอย่างทั่วถึงซึ่งระดับรายได้มีอิทธิพลต่อ การรับรู้

มุมมอง และความคาดหวัง ของบุคลากรต่อการบริหารงาน โดยบุคลากรที่มีรายได้สูงกว่ามักมีโอกาสเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและมีมาตรฐานการประเมินที่เข้มงวดมากกว่า ทำให้มองเห็นข้อจำกัดหรือจุดอ่อนของการบริหารงานได้ชัดเจน ในขณะที่บุคลากรที่มีรายได้ต่ำกว่ามีแนวโน้มให้ความสำคัญกับความมั่นคงในการทำงานและผลประโยชน์เชิงปฏิบัติ ส่งผลให้การประเมินภาพรวมของการบริหารงานอยู่ในระดับที่สูงกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ณัฐชนก, 2565) ที่ได้ศึกษาเรื่องทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอรพรมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี พบว่า ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอรพรมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี เมื่อพิจารณาในภาพรวมจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรเทศบาลเมืองปทุมธานีด้านประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารเทศบาลเมืองปทุมธานี ตำบลบางปรอก อำเภอมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานีแตกต่างกัน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า หลักนิติธรรม (Rule of Laws) หลักคุณธรรม (Morality) หลักความโปร่งใส (Transparency) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) หลักความรับผิดชอบ (Responsibility) และหลักความคุ้มค่า (Cost-effectiveness or Economy) มีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปี มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารเทศบาลเมืองปทุมธานี โดยภาพรวมต่ำกว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน น้อยกว่า 5 ปี และบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5-10 ปี สะท้อนให้เห็นว่าประสบการณ์ที่ยาวนานอาจทำให้บุคลากรมีมุมมองที่วิพากษ์วิจารณ์มากขึ้นต่อรูปแบบการบริหารงาน โดยอาจเกิดจากการที่บุคลากรกลุ่มนี้มีโอกาสสังเกตและเปรียบเทียบการดำเนินงานของผู้บริหารมาอย่างต่อเนื่อง ทำให้ตระหนักถึงข้อจำกัดหรือปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในการปฏิบัติงาน ซึ่งแตกต่างจากบุคลากรที่มีประสบการณ์น้อยซึ่งยังคงมีทัศนคติเชิงบวกหรือคาดหวังสูงต่อระบบการบริหาร อย่างไรก็ตาม ความแตกต่างนี้สามารถสะท้อนให้ผู้บริหารเทศบาลเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาแนวทางการสื่อสารและการมีส่วนร่วมที่ตอบสนองต่อความคาดหวังของบุคลากรทุกกลุ่ม โดยเฉพาะการสร้างเชื่อมั่นในหลักนิติธรรม (Rule of Laws) ความโปร่งใส (Transparency) และความรับผิดชอบ (Responsibility) เพื่อให้บุคลากรที่มีประสบการณ์ยาวนานเกิดความไว้วางใจต่อการบริหาร และในขณะเดียวกันยังสามารถส่งเสริมทัศนคติที่ดีให้แก่บุคลากรใหม่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (วรารณ และ มณฑา, 2568) ที่ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล เมื่อจำแนกตามตัวแปรประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

องค์ความรู้ใหม่

งานวิจัยยืนยันว่า ความเข้มแข็งของหลักนิติธรรม (Rule of Laws) คือปัจจัยสำคัญที่สร้างความเชื่อมั่นต่อระบบการบริหารงานท้องถิ่น แต่ข้อจำกัดของการมีส่วนร่วม (Participation) เป็นช่องว่างที่ยังต้องได้รับการพัฒนา

ความคิดเห็นต่อการบริหารเชิงธรรมาภิบาลไม่ได้ขึ้นอยู่กับการศึกษา แต่ได้รับอิทธิพลโดยตรงจาก เพศ อายุ รายได้ และประสบการณ์การทำงาน ซึ่งแสดงว่า บริบททางสังคมและเศรษฐกิจของบุคลากร เป็นตัวกำหนดมุมมองที่แตกต่างต่อความโปร่งใส (Transparency) ความรับผิดชอบ (Responsibility) และการมีส่วนร่วม (Participation) การประเมินการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ไม่เพียงสะท้อนคุณภาพของระบบบริหาร แต่ยังสะท้อนมาตรฐานการคาดหวังของบุคลากร ที่แตกต่างตามรายได้และประสบการณ์ ซึ่งเป็นตัวแปรเชิงสังคมที่ควรถูกบูรณาการเข้าในกรอบแนวคิดการบริหารท้องถิ่น

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปการศึกษาเรื่อง การบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารเทศบาลเมืองปทุมธานี ตำบลบางปรอก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี สรุปได้ดังนี้ 1. บุคลากรที่ปฏิบัติงานเทศบาลเมืองปทุมธานี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารเทศบาลเมืองปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. ปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรเทศบาลเมืองปทุมธานีด้านระดับการศึกษา ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารเทศบาลเมืองปทุมธานี ตำบลบางปรอก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี ไม่แตกต่างกัน แต่ปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรเทศบาลเมืองปทุมธานีด้านเพศ อายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารเทศบาลเมืองปทุมธานี ตำบลบางปรอก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานีแตกต่างกัน ข้อเสนอแนะในการวิจัย 1. เทศบาลเมืองปทุมธานีควร เสริมสร้างการมีส่วนร่วม ผู้บริหารควรสร้างกลไกและช่องทางให้บุคลากรและประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น เช่น การจัดเวทีประชาคม การรับฟังความคิดเห็น และการใช้สื่อดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการมีส่วนร่วม 2. เทศบาลเมืองปทุมธานีควร เพิ่มความโปร่งใส (Transparency) และความรับผิดชอบ (Responsibility) จัดทำรายงานผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ เผยแพร่ข้อมูลที่จำเป็นต่อสาธารณะ และใช้ระบบติดตามประเมินผลที่ตรวจสอบได้ 3. เทศบาลเมืองปทุมธานีควรพัฒนาการสื่อสารภายในองค์กร ควรออกแบบการสื่อสารที่ตอบสนองต่อบุคลากรในกลุ่มต่าง ๆ โดยเฉพาะกลุ่มที่มีรายได้สูงหรือมีประสบการณ์ยาวนาน ซึ่งมักมีมุมมองเชิงวิพากษ์มากกว่า เพื่อสร้างความไว้วางใจและความร่วมมือ 4. เทศบาลเมืองปทุมธานีควรสร้างความสมดุลระหว่างประสบการณ์กับมุมมองใหม่ ควรส่งเสริมให้บุคลากรรุ่นใหม่และรุ่นเก่าได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อลดช่องว่างด้านทัศนคติ และเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนานโยบายเชิงธรรมาภิบาล ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป 1. ผู้วิจัยควรขยายกรอบการศึกษาไปยังพื้นที่อื่น ควรศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดหรือภูมิภาคอื่น เพื่อเปรียบเทียบและสร้างองค์ความรู้เชิงเปรียบเทียบ 2. ผู้วิจัยควรศึกษาปัจจัยเชิงลึกด้านสังคมและวัฒนธรรม ควรวิจัยเชิงคุณภาพเพิ่มเติม เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก หรือการสนทนากลุ่ม เพื่อให้เข้าใจบริบททางวัฒนธรรมและสังคมที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ด้าน

ธรรมาภิบาล 3. ผู้วิจัยควรเชื่อมโยงผลลัพธ์กับประสิทธิภาพองค์กร การวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาว่าการยึดหลักธรรมาภิบาลมีผลต่อประสิทธิภาพการให้บริการประชาชนหรือความพึงพอใจของชุมชนอย่างไร 4. ผู้วิจัยควรบูรณาการมิติทางเทคโนโลยี ควรศึกษาแนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น แพลตฟอร์มออนไลน์ ในการส่งเสริมความโปร่งใส (Transparency) และการมีส่วนร่วม (Participation) 5. ผู้วิจัยควรเปรียบเทียบระหว่างภาครัฐกับเอกชน ควรขยายการวิจัยไปยังองค์กรธุรกิจเอกชน เพื่อเปรียบเทียบรูปแบบการประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาล และวิเคราะห์ความแตกต่างเชิงระบบ

บรรณานุกรม

- ณัฐชนก จริงดี. (2565). ทศนะของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอฟาร์มบุรี จังหวัดสิงห์บุรี. วารสารการจัดการและการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 1(2), 67-80.
- พรจันทร์ แจ่มบุตร. (2566). การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนบ้านท่ามะกา. ใน (การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ระวีวรรณ แซ่อิว. (2563). การประเมินการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล กรณีศึกษาเทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. ใน (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- เทศบาลเมืองปทุมธานี. (2567). เทศบาลเมืองปทุมธานี. เรียกใช้เมื่อ 1 กันยายน 2568 จาก <https://www.muangpathum.org/>
- วราภรณ์ เมฆหมอก และมณฑา จำปาเหลือง. (2568). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศตุล. วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร.
- สุนิศา รุ่งกลิ่น และคณะ. (2564). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานอัยการจังหวัดสิงห์บุรี. วารสารปรัชญาปริทรรศน์. วารสารปรัชญาปริทรรศน์, 26(2), 73-92.
- ปณินวิช ศรีกุล. (2563). ภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรมที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี. ใน (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- แสงชัย อภิชาติชนพัฒน์. (ม.ป.ป.). หลักธรรมาภิบาลในการบริหารองค์กร. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยรัฐธรรมนุญ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ.
- ชีษณพงศ์ อ่อนศิริ และชาญยุทธ หาญชนะ. (2565). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนองแสง จังหวัดอุดรธานี. Journal of Roi Kaensarn Academi, 7(5), 25-39.

วรวิทย์ อินทนนท์ และคณะ. (2567). บทบาทของเทศบาลเมืองนครพนมในการบริหารจัดการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล. วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 4(2), 657–672.

Yamane, T. (1967). Statistics: An introductory analysis. (2nd ed.). New York: Harper and Row.